

pen bør tilbagefalde Tilbælsentil Aftergang: „eller naar han finder sig foranlediget til i det Hele taget at begrænse en Præsts udenfogns Virksomhed“ skulle udgaae, og jeg skal tillade mig med saa Ord at begrunde dette Endringsforslag. Det er paa ingen Maade vor Mening at ville gjøre noget Forsøg paa at indskrænke den Ret eller Myndighed, som for Diebliffet tilkommer Biskoppen. Ja, vi indrømme endogsaa, at der kan gives Tilfælde, hvori han ligefrem i dette Stykke maa have en saadan Myndighed; men har han den, da har han den ifølge sin Ret og Myndighed som Biskop i Sjølkirkfen, og den behøver ikke at tillægges ham og bør ikke tillægges ham ved nogen særegen Lov eller Anordning. Saaledes som det her er udtaalt, synes det, som om der tillægges ham en ny særegen Myndighed i dette Stykke, og med det Samme synes det, som om vi gjøre, ikke et Fremskridt, men et Tilbagefærd. Loven om Sognebaands Løsning af 4de April 1855 kjender overmaade godt en Præsts udenfogns Virksomhed. Den hviler jo netop derpaa, at der var Folk i en eller anden Menighed, som løste Sognebaandet og sluttede sig til en anden Præst, som altsaa maatte have Lov til at gaae over til dem for at døbe deres Børn, berette deres Syge og samtale med dem i deres Huse osv.; men den indeholder dog ikke denne Indskrænkning eller Begrænsning. Saaledes som den derfor træder frem her, synes det, som om vi ikke skydes frem, men tilbage, og jeg maa derfor tilraade og anbefale Thinget at lade disse Ord udgaae, saafremt ellers Lovforslaget skal i det Hele taget vedtages.

Hvad nu selve Endringsforslaget og hele Sagen angaaer, da maa jeg først tilstaae, at det igunden er mig imod paa en vis Maade at erklære mig for det; thi jeg paastjønner overordentlig den kongelige Anordning af 2den Oktober d. A. og jeg paastjønner overordentlig den Frihed, der ved samme er givet, og som jeg i to Sessjoner i Træk har været med at kæmpe for her i Landstthinget. Indtil derfor dette Endringsforslag fremkom, var jeg tilhøjellig til at stemme for det Forslag, der er gjort af Udvalgets anden Minoritet, nemlig at man blot skulde vedtage denne lille Lov, der er forelaaet som et Anhang til Anordningen; men

efterat dette Endringsforslag af den 8de Landstthingsmand for 2den Kreds (Frølund) er fremkommet, troer jeg ikke, at jeg kan eller bør Andet end stemme for det, og det ikke alene af den Grund, at en Lov i det Hele taget er at foretrække for en Anordning. Vi have hørt baade her i Thinget og flere Steder, at der er meget forskjellige Meninger blandt de Lærde om, hvad en Anordning har at betyde og i hvilket Forhold den staaer til Rigsdagen; men saameget er klart, at en Anordning i alle Tilfælde lettere kan tages tilbage end en Lov. Men her er desuden en særegen Omstændighed tilstede, og det er den, at der her handles om et kirkeligt Anliggende, og den høitærede Minister har med rene Ord idag erklæret, at det har været en af Grundene, hvorfor han har brugt Anordningsformen, at der, som han udtrykte sig, handlede om et reent indre kirkeligt Anliggende. Det kan jeg, ligesaa lidt som den sidste ærede Taler, indrømme, at det kan kaldes et reent indre kirkeligt Anliggende, og dersom det var saa, indseer jeg ikke, hvorledes Loven om Sognebaands Løsning af 4de April 1855, der omhandler det samme Forhold, kunde være kommen for her i Rigsdagen, være bleven vedtaget her og sanktioneret af Kongen. Det burde da ogsaa have været Gjenstand for en kongelig Anordning. Jeg skal endnu blot gjøre en lille Bemærkning. Den ærede Landstthingsmand, der for sig alene danner den tredie Minoritet (Clausen), har baade mundtlig her idag og skriftlig i sin Betænkning ytret Et og Andet, hvori jeg maa være aldeles uenig med ham; men den høitærede Minister har allerede saaledes imødegaaet hans Foredrag idag, at jeg ikke behøver at indlade mig derpaa. Jeg skal derfor indskrænke mig til en Bemærkning i hans Betænkning, som jeg ikke kan lade passere uden at have paavist dens Mangler. Det hedder øverst Side 2, anden Spalte: „Anordningen af 2den Oktober 1862, som to af Udvalgets Medlemmer ønske at see ophjævet til gjældende Lov, gaaer ud over den Grændse, som Landstthinget i Sessjonen 1860 — i Overeensstemmelse med det af Kultusministeren forelagte Udkast til Lov om Oprettelse af Menighedsraad — besluttede at opretholde.“ Længere nede paa Siden hedder det: „Anordningen gaaer